

Azonosító	A bejelentés tartalmi kivonata	Státusz	Vizsgálat eredménye
1445265	<p>Bejelentő álláspontja szerint a tankerületi központok a sztrájk rendelet keretein túlmutató intézkedésekkel tovább neheztették a pedagógusok sztrájkjogának tényleges gyakorlását. Véleménye szerint a munkáltatók nem írhatnak elő határidőt a sztrájkban várhatóan résztvevők névsorának leadásáról. Kritikát fogalmazott meg a sztrájkoló munkavállalók bérszámítása, intézményi tartózkodás előírása, a sztrájkjal összefüggésben a munkaidő meghatározása, beosztása miatt is.</p>	lezárt	<p>A Kulturális és Innovációs Minisztérium a pedagógusok sztrájkjogának tényleges gyakorlásával összefüggésben az alábbi választ adta.</p> <p>A Kormány számos alkalommal tárgyalt mind a szakszervezeti követelésekről, mind a tervezett sztrájk részleteiről, különös tekintettel a még elégséges szolgáltatásra. Az egyeztetéseken kompromisszumos javaslatokat is tett, amelyeket a másik fél nem fogadott el. A sztrájkról szóló 1989. évi VII. tv. (a továbbiakban: Sztrájkvt.) 4. § (1) bekezdése értelmében a felek egymással tárgyalni kötelesek, megegyezni azonban nem. Tekintettel arra, hogy a köznevelési intézmények egy hányada állami fenntartásban áll, a nevelés-oktatás jelentős részben a Klebelsberg Központ középírányítása alatt álló tankerületi központok, mint munkáltatók szervezeti egységeiként működő állami iskolák tevékenységén keresztül valósul meg. Így értelemszerű, hogy a sztrájkjal kapcsolatos egységes munkáltatói magatartás tekintetében a tankerületi központok, valamint az intézmények vezetői jogi és praktikus segítséget, eligazítást kaphatnak, ez önmagában nem jogellenes.</p> <p>A bejelentés szerint a munkáltató nem írhat elő határidőt a sztrájkban várhatóan résztvevők névsorának leadásáról, mivel a sztrájkhoz bármikor lehet csatlakozni és abból ki lehet lépni. Kétségtelen, hogy a sztrájktörvény 1. § (2) bekezdése kimondja, hogy a sztrájkban való részvétel önkéntes, az abban való részvételre, illetve az attól való tartózkodásra senki nem kényszeríthető. Ugyanakkor a (3) bekezdés szerint a sztrájkjog gyakorlása során a munkáltatóknak és a munkavállalóknak együtt kell működni. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) felek együttműködéséről szóló, részletesebb szabálya [Mt. 6. § (2), (4) bekezdés] szerint a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kell eljárni, továbbá kölcsönösen együtt kell működni, és nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti. Az Mt. hatálya alá tartozók továbbá kötelesek egymást minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy ezek változásáról tájékoztatni, amely az Mt-ben meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges. A munkáltató kötelezettsége a munkaidő beosztása, a munkavégzésre való utasítások kiadása [Mt. 97. § 1) bekezdés]. A Minisztérium álláspontja szerint ezen munkáltatói kötelezettség teljesítését szolgálja a sztrájkban való részvételről való nyilatkozattétel, a névsor leadása, mint a sztrájkoló kötelezettsége azzal, hogy a sztrájkban való részvételi szándék megváltozásáról is haladéktalanul szükséges a munkáltató értesítése.</p> <p>Az 1/2020. sz. munkaügyi elvi határozat még figyelmeztető sztrájk esetére is rögzíti, hogy a munkáltatónak megfelelő időben kell értesülnie a tervezett sztrájkokról, hogy a vagyonának megóvására, az üzemelés megállásával keletkező kárainak megelőzésére irányuló jogait, az élet- és vagyonvédelemre irányuló kötelezéseit teljesíteni legyen képes, illetve az ezzel kapcsolatos munkaszervezési teendőit elvégezhesse.</p> <p>A bejelentés kifogásolja, hogy arra a napra, amikor a munkavállaló csak részben sztrájkolt, az egész napi bér nem jár. Az Mt. 55. § (1) bekezdés 1) pontja szerint a jogszerű sztrájkban való részvétel a munkavégzés alóli mentesülés jogszerű esete. A Sztrájkvt. 6. § (3) bekezdése értelmében a sztrájk miatt kiesett munkaidőre – eltérő megállapodás hiányában – a dolgozót díjazás és a munkavégzés alapján járó egyéb juttatás nem illeti meg. A sztrájk ideje alatt a biztosítási jogviszony szünetel, azzal a kedvező eltéréssel, hogy nyugdíj szempontjából ez az idő is szolgálati időnek számít. A biztosítás szünetelésének elkerülése érdekében ezért tapasztalható volt, hogy a sztrájkolók csak a munkanap egy részében sztrájkoltak, a másik részében munkát végeztek, illetve munkavégzésre rendelkezésre álltak. Általában úgy tekintették, hogy mivel az órákat nem</p>

tartották meg, tehát ezen időszak alatt sztrájkoltak, a munkanap fennmaradó részében nem. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 62. § (5)-(6) bekezdése szerint ugyanis a pedagógusok munkaideje két fő részből áll: a munkaidő 80 %-a a kötött munkaidő (ezen belül általában heti 22-26 órában a tanórák, foglalkozások megtartására szolgáló neveléssel-oktatással lekötött munkaidő), és 20 %-a az, amelynek beosztását a pedagógus maga jogosult meghatározni.

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 326/2013. Korm.r.) 17. § (1) és (2a) bekezdése sorolja fel, hogy a pedagógus számára a kötött munkaidőnek neveléssel-oktatással le nem kötött részében milyen feladatok, tevékenységek rendelhetők el. Itt szerepel többek között a foglalkozások, tanítási órák előkészítése, a gyermekek, tanulók teljesítményének értékelése, a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység. Amennyiben a pedagógus a sztrájkban való részvétel miatt nem tartotta meg tanóráit, foglalkozásait, az értelemszerűen nemcsak a neveléssel-oktatással lekötött munkaidejére volt hatással, hanem munkaidejének további egységeire is, hiszen a tervezett megmozdulások miatt elmaradó tanórákra, foglalkozásokra a további munkaidejében (kötött munkaidő neveléssel-oktatással le nem kötött része és kötetlen munkaidő) nem kellett felkészülnie. Álláspontunk szerint pusztán az, hogy a pedagógusok a sztrájk alatt nem tartották meg az órarend szerinti óráikat, még nem bizonyítja, hogy munkaidejüknek abban a részében, amely más feladataik végzésére szolgál, munkát végeztek, illetve rendelkezésre álltak. Ez csak a sztrájkba való be- és kilépéssel kapcsolatos kifejezett nyilatkozataik, erről a munkáltatónak adott tájékoztatásuk alapján állapítható meg.

A sztrájkoló a munkáltatóknál utóbb kifogásolták az adóhatóság felé történő munkáltatói jelentések tartalmát, és ahol állításuk igazolható volt, ott a munkabér elszámolása és a bejelentés tekintetében utólagos korrekcióra került sor.

Arra a felvetésre, hogy az intézményvezető nem írhatja elő, hogy „a sztrájkoló büntetésből akkor is az intézményben tartózkodjanak, amikor nem az intézményben ellátandó feladatot végeznek” – a Minisztérium álláspontja szerint nincs olyan jogszabályi előírás, amely a pedagógusnak feltétlen jogot biztosítana arra, hogy a kötetlen munkaidő-részben a munkavégzés helyét maga válassza meg (bár kétségtelen, hogy a munkáltatók nagyrésznél ténylegesen ez a gyakorlat érvényesül).

Végezetül arra a kifogásra, hogy az intézményvezető megsérti együttműködési kötelezettségét, ha nem a sztrájkbizottsággal egyeztetve jár el a sztrájk szervezésével összefüggő tájékoztatásnál, a Minisztérium álláspontja szerint a szülőket a sztrájkbizottság, a pedagógusok is tájékoztathatják a saját nevükben. A napi munkaidő és annak beosztása kapcsán a következő jogszabályi kiemeléseket hangsúlyozták: a köznevelési intézményeket érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 36/2022. (II.11.) Korm. rendelet 1. § (5)-(6) bekezdések, az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. r. előirásai, 326/2013. Korm.r. 17. § (1) bekezdés 8 .pont, (4) bekezdés c) pont. A tanítási évre vonatkozó keret előírásokat a 2021/2022. tanév rendjéről szóló 20/2021. (VI. 8.) EMMI rendelet határozza meg.